

PAPA FRANCESC
AUDIÈNCIA GENERAL

Dimecres, 12 d'octubre de 2022

Catequesi sobre el discerniment n. 5. Els elements del discerniment. El desig

Benvolguts germans i germanes, bon dia!

En aquestes catequesis estem repassant els elements del discerniment. Després de la pregària i el coneixement d'un mateix, és a dir, resar i conèixer-se un mateix, avui voldria parlar d'un altre "ingredient", per dir-ho d'alguna manera, indispensable: avui voldria parlar del desig. De fet, el discerniment és una mena de cerca, i la cerca neix sempre d'alguna cosa que ens manca però que d'alguna manera coneixem, l'olorem.

Aquest coneixement de quin tipus és? Els mestres espirituals ho indiquen amb el terme "desig", que, a l'arrel, és una nostàlgia de plenitud que no troba mai satisfacció plena, i és el signe de la presència de Déu en nosaltres. El desig no són les ganes del moment, no. La paraula italiana ve d'un terme llatí molt bonic, això és curiós: *de-sidus*, literalment 'la manca d'estrella', desig és una manca de l'estrella, manca del punt de referència que orienta el camí de la vida; aquesta evoca un sofriment, una carència, i al mateix temps una tensió per aconseguir el bé que ens falta. El desig, doncs, és la brúixola per entendre on em trobo i on estic anant, encara més, és la brúixola per entendre si estic quiet o estic caminant; una persona que mai no desitja res és una persona quieta, potser malalta, gairebé morta. És la brúixola de si estic caminant o si estic quiet. I com és possible reconèixer-lo, el desig?

Pensem-hi, un desig sincer sap tocar en profunditat les cordes del nostre ésser, per això no s'apaga davant les dificultats o els contratemps. És com quan tenim set: si no trobem alguna cosa per a beure, això no significa que hi renunciem, encara més, la cerca ocupa cada vegada més els nostres pensaments i les nostres accions, i fins estem disposats a fer qualsevol sacrifici per a apaivagar-la, gairebé obsessionats. Obstacles i fracassos no sufoquen el desig, no, al contrari, el fan encara més viu en nosaltres.

A diferència de les ganes o de l'emoció del moment, el desig dura en el temps, un temps també llarg, i tendeix a concretar-se. Si, per exemple, un jove vol ser metge, haurà d'emprendre un recorregut d'estudis i de treball que ocuparà alguns anys de la seva vida, com a conseqüència haurà de posar límits, dir algun "no", en primer lloc, a altres estudis, però també a possibles entreteniments o distraccions, especialment en els moments d'estudi més intens. Però, el desig de donar una direcció a la seva vida i d'aconseguir aquella meta —arribar a ser metge era l'exemple— l'ajuda a superar aquestes dificultats. El desig et fa fort, valent, et fa anar endavant sempre perquè tu vols arribar a allò: «Jo vull allò.»

En efecte, un valor es torna bo i més fàcilment realitzable quan és atractiu. Com va dir algú, «més que ser bo és important tenir ganes de ser-ne». Ser bo és quelcom atractiu, tots volem ser bons, però en tenim ganes?

Crida l'atenció el fet que Jesús, abans de fer un miracle, sovint pregunta a la persona sobre el seu desig: «Vols ser guarit?» I a vegades aquesta pregunta sembla estar fora de lloc, es veu que està malalt! Per exemple quan troba el paralític a la piscina de Betesda, que era allí des de feia molts anys i mai no trobava el moment adequat per a entrar a l'aigua. Jesús

li pregunta: «Vols curar-te?» (Jn 5,6). Per què? En realitat, la resposta del paralític revela una sèrie de resistències estranyes a la guarició, que no li afecten només a ell. La pregunta de Jesús era una invitació a aclarir el seu cor, per a acollir un possible salt de qualitat: no pensar més en ell mateix i en la seva vida “de paralític”, transportat per altres. Però l’home de la llitera no sembla estar gaire convençut. Amb el diàleg amb el Senyor, aprenem a entendre què volem realment de la nostra vida. Aquest paralític és l’exemple típic de les persones: «Sí, sí, ho vull, ho vull» però no ho vull, no ho vull, no faig res. El voler fer es converteix en una il·lusió i no es fa el pas per a fer-ho. Aquella gent que vol i no vol. És lleig això, i aquell malalt que feia trenta-vuit anys que anava allí, però sempre amb les queixes: «No, Senyor, quan es remou l’aigua» —que és el moment del miracle—, «mentre jo hi vaig, un altre hi baixa abans que jo», i es queixa, es queixa. Però estigueu atents a les queixes. Quan es queixen dins la família, es queixen els cònjuges, es queixen un de l’altre, els fills del pare, o el clergat del bisbe o els bisbes de moltes altres coses... No, si us esteu queixant, estigueu atents, és gairebé pecat, perquè no deixa créixer el desig.

Sovint és precisament el desig allò que marca la diferència entre un projecte exitós, coherent i durador, i les mil ambicions i els molt bons propòsits dels que, com es diu, “l’infern n’és ple”: «Sí, jo voldria, jo voldria, jo voldria...», però no fas res. L’època en què vivim sembla afavorir la màxima llibertat d’elecció, però al mateix temps atrofia el desig —vols satisfer-te contínuament—, i queda reduït a les ganes del moment. Hem d’estar atents a no atrofiar el desig. Estem tan bombardejats per milers de propostes, projectes, possibilitats, que correm el risc de distreure’ns i no permetre’ns valorar amb calma allò que realment volem. Moltes vegades trobem persones —pensem en els joves, per exemple— amb el mòbil a la mà buscant, mirant... «Però tu, et pares a pensar?» «No.» Sempre extravertit, envers l’altre. El desig no pot créixer així, tu vius el moment, sadollat en el moment i no creix el desig.

Moltes persones pateixen perquè no saben què volen fer amb la seva vida; probablement mai no han pres contacte amb el seu desig profund, mai no n’han sabut: «Què en vols, de la teva vida?» «No ho sé.» Aquí hi ha el risc de transcórrer l’existència entre intents i expedients de diversa índole, sense arribar mai enlloc, o desaprofitant oportunitats valuoses. I així alguns canvis, encara que siguin volguts en teoria, mai no són realitzats quan es presenta l’ocasió, falta el desig fort de portar endavant alguna cosa.

Si el Senyor ens dirigís, avui, per exemple, a qualsevol de nosaltres, la pregunta que va fer al cec de Jericó: «Què vols que faci per tu?» (Mc 10,51), —pensem que el Senyor a cadascun de nosaltres avui ens pregunta això: «Què vols que faci per tu:»— què li respondríem? Potser, podríem finalment demanar-li que ens ajudi a conèixer el desig profund d’Ell, que Déu mateix ha posat en el nostre cor: «Senyor, que jo conegui els meus desitjos, que jo sigui una dona, un home de grans desitjos», potser el Senyor ens donarà la força per a concretar-ho. És una gràcia immensa, que es troba al fonament de totes les altres: consentir el Senyor, com a l’Evangeli, de fer miracles per nosaltres: «Concedeix-nos el desig i fes-lo créixer, Senyor.»

Perquè també Ell té un gran desig pel que fa a nosaltres: fer-nos partícips de la seva plenitud de vida. Gràcies.